

מסורת הש"ס

א) ע' ירש' עירובין פ"ז ה"ב,
ב) וע' מ"ט מ' מנחות מא';
ג) ד"ה לרבעה;
ד) ת"כ ויקרא גרבה פרש' ט
ה"ה,
ו) נעיל' מת';
ז) מנחות ט;
ח) ופ' לקח' סו' סו;
ט) מנחות כ;
י) כוסה מה;
יא) ע"ע יחלופי גירסאות;
יב) "וע"ע רש"י מנחות יא' ד"ה למחר וי"ע"ע ו' ויקרא יא,
יג) ושם ד"ה אל חזק

הגהות הב"ח

א) גמרא כל ככשי ככשים, י"ב כאל' יט לתמוה הפל' ופלה דלקשה של ככש' היה י"ב אמה ומקום יסוד וסוכ' ב"א דעומדות קחשי' רחצה של עורה מקום הכש' של אמה זה א"ל לפי השבצון שאמרו חכמים כל אמתא צריכ' אמתא ומ"י חומש' באלכסנאל לפי זה השבצון יגיע ארצה של ככס נעיל' וישאל' סמרי';

גליון הש"ס

גמ' כל כבשי בבשים. עיין משנת מעיל דקדק סימן כח: חוב' ד"ה חזין ובי' ותיקין ר' נתן ובי'. עיין בתשובת מהר"ם נר ציון דפוס פרלא סימן ל"ט (הובא בליקוט' עניני' הקודם) ועיין בערוך ערך ככס. ועיין מנחות דף ט"ז פסופוס ד"ה ד' בגדול';

מוסף רש"י

הובא בעמוד קודם

שינויי נוסחאות

א) ג"א בוותרתא (גליון). והיא ג"ר הערוך ע' ככש, וגרס' שם ירצ"י ופסחי ע"י אות יב). וע' מ"ט מוס' מנחות מא' ע"ב ד"ה לרבע' (הגר"ם);
ב) במל (ש"מ). ובי' במשניות;
ג) במל מאכל למא' כנחשי' (דק"ט). וע"ש;
ד) ג"א ר' יעקב (ש"מ). ובי' במנחות ו' כ"ב;
ה) ס"א מכולהו נמי שכן יו' וישאל' נמחק (כ"ט. ש"מ);
ו) ג"א ב' יורד (הורח' מלכות שם ובבבאי';
ז) ג"ל לחלול' (של' ובמנחות ש"ס);
ח) ושיירי מנחות (ש"ס);
ט) ג"א ודא למח' לי קרא לימא בחצר (מנחות ט' ע"א);
י) רב' עטמא דרבנ' קרא אחי אל כחב קרא אל' (ש"מ);
יא) ג"ל אמת גובה (ש"ס);
יב) כש"מ נוסף ורספד מורי מנאחתי גובה של אמות ומחצה וחצי טפח ואצבע ושליש אצבע ובחורחן. ופי' בוכרותו ראש הגדול בעיניו. ולחשבון הוה לא היה ראש הכבש שוה לראש המזבח אלא נמוך ממנו רביע אמה והעולה לראש המזבח צריך להרחיב פסיעת של מעלה רביע אמה גובה, וקשה לי שהיא אמהה תורה אל מעלה בפעולה על מזבחי' (שמות כ ג). ורספדו' הרחשונים אל נמצא בוכרותו ולפי שאין החשבון מצומצם למדת ארבע אצבעות לטפח קאמר בוכרותו כ"ו לישב החשבון (חזקוני' ט"פ כ"ב וג'). ובי' בבבאי' בשו"י לשון טעם, וע' ש"מ בסתמטות;
יג) כל קרבנ' לכל מנחות (כ"ט);
יד) הלחם קומצין משומר את השירים וסילוקין מעל השולחן במקום קמצי' כ"ו ג"ל וישאל' נמחק (ש"ס);
טו) עומדות. דעל מקום הור' קאי קרא דרבנ' וחביאי כ"ו ג"ל;
טז) דרבנ' ורבנ' מעל' היכל ואולם (ש"ס);
יז) ג"ל למעוטי היכל ואולם קאמי' (ח' האי';
יח) מכולהו. ואי מכולהו בעי למיגמריה כ"ו ג"ל;
יט) מגיעה בבלי לקח' ג"ל (ש"ס);
כ) ג"ל קדשי קדשים (ש"ס);
כא) מועד' יאכלנה (כ"ב);
כב) לעשות עבדו צרכיו (כ"ב);

קדשי קדשים

ה"ג אמר רמי בר חמא כל כנשי כנשים שלג אמום לאמה חוץ מכנשו של מוצה שהיה ג' אמום ומחלה ואכזע ושליש אכזע. כל כנשים גדולים וקטנים שהיו שם היה להן שיפוע שלג אמום לאמה גובה חוץ מכנש הגדול של מוצה שעולין בו כנשא איברים כבדים והוא חלק כריך

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

פרק שישי זבחים

סג.

כל בבשי בבשים שלש אמות לאמה א. למ"ד (לעיל דף נח:) כוליה מוצה צדרוס קאי יש מימיה על מוצה הנחשת למ"ד גובהו עשר ב לא משכחת לכל היותר כי אם כ' אמות לנ' אמות בא דחצר שלפני המשכן חמשים אמה כ"ה אמות חצי החצר וה' אמות מקום מוצה פש ליה כ' אמה עד כותל דרומי כי מטי ככש עד הכותל לא משכחת לאמה אלא שמי אמות וטפח ואכזע ושליש אכזע והוה ליה הילוך על ידי הדחק כדמוכח בשבת (דף ק.) ובעירובין (דף נח:) צמתלקט עשרה מתוך ארבע דהוי רשות היחיד ולמ"ד דמוצה רחב עשר אמות לא הוו אלא ט"ו אמה עד הכותל ורבי ג יוסי דלמרר לעיל (דף נט:) מוצה גובה עשר אמות ורחב חמש לטעמיה דלמרר כוליה מוצה צנפון קאי והיה משוך כל כך לנד צפון עד דמשמיעי ל"ב אמה לככש ומיהו א"כ לא היה כלל מן המוצה לפני פתח המשכן אי מוצה משוך יותר מכ"ה אמה דמסתמא משכן הוה כמו בית עולמים דגמלי יום הכיפורים כריך לפני ה' ולרבי יהודה דלמרר עשר רחבו יש לומר דלדידיה שלג אמות קומתו ולא יותר דתנינא לעיל (דף נט:):

חוץ מכבשו של מוצה שהיה שלש אמות ומחצה ואצבע ושליש אצבע בזכרותא א. זו היא גירסת הקונטרס ומכוון חשבון לנ' אמות של מוצה ורבותיו גורסים ג' אמות ומחלה וחצי טפח ואכזע ושליש אכזע בזכרותו אא ופירש צקונטרס לנחשבוני זה לא היה ראש הככש שוה לראש המוצה אלא נמוך ממנו רביע אמה לנחשבוני גובה י' יש לככש ויטע מל"ב אמה ולא דק צקונטרס דאין גובה בב אלא חומש אמה חסר משהו והקשה צקונטרס הרי אמהה חורה לא מעלה צמעלות על מוצהו * ומירך רבי נתן מדודיא דצפרק שמי הלחם (מנחות יז:) אב אמרינן דלמלא על [יסוד] בב גובה צלמנה צת חמשה בב ולפירוש הקונטרס [שלפני] דלמלא ראש הככש גובה מראשו של מוצה ומיהו אין לחוש אי נמי לפירוש הקונטרס בב אמות של ככש לפי אמות של מוצה בב:

שבין מצינו בסילוק ביובין. ולא שייך למימר כאן טעם אחר ולא בב יהא טפל חמור מן העיקר בב דקדאמן שלשמים דלשמים תללון הכמוצ בפתח אהל מועד בב ואם תלמיר ל"ל טעמא דצויכון אמאי ס"ד למיפסל לפי מה שפירש צקונטרס לעיל ספ"ק (דף ד.) מודה ר"ש בחטאות הפנימיות דעבודה שאין יכול לצטלה משום דלאו אורח ארעא לשחוט צהיכל דמשמע דאי לאו הכי היה יכול לשחוט צהיכל אע"ג דחטאת צעי צפון ואם כן קמינא

תתכשר וי"ל דסלקא דעתך לפסול דדרשינן בב מקום שרגלי הור עומדות להכשיר כל מקום שזר יכול לעמוד דה"ל לפסולי היכל קלמאי שאין זר יכול לעמוד שם בב סלקא דעתך אמנאי אף מנחה טעונה צפון לכך אהא קרא דממקום שרגלי הור עומדות להכשיר כל מקום שזר יכול לעמוד אפי' צדרוס אצל אין לפרש דדרש דרוס מטעם דאין זר יכול לעמוד צנפון חדא דלעיל צפרק ז' (דף ק.) מוסיף בב אף מקום דריסת רגלי ישראל דחשוב צפון ועוד אפי' למ"ד מרחק צפון לא מסתבר שהיה זר אסור צנפון כנגד המוצה אלא מדרבנן מעלה בעלמא:

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה

אמה